

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător
judecători

Tatiana Vieru
Valentina Clevadi, Oleg Sternioală

examinînd recursurile declarate de către Negru Veaceslav, Sutencova Maia și Berladean Daniel,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Violetei Bîrlădeanu împotriva lui Berladeanu Daniel, Negru Veaceslav și Sutencova Maia cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumelor,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, prin care a fost restituit apelul declarat de către Negru Veaceslav, Sutencova Maia și Berladean Daniel,

c o n s t a t ă

La 21 octombrie 2013, Violeta Bîrlădeanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Berladeanu Daniel, Negru Veaceslav și Sutencova Maia cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumelor.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 27 mai 2015, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a anulat contractul de vânzare - cumpărare încheiat la 30 ianuarie 2013 între Berladean Daniel și Șutencova Maia asupra mijlocului de transport AUDI Allroad cu n/î K-BD-555.

Se anulează contractul de vânzare - cumpărare încheiat la 08 august 2013 între Șutencova Maia și Negru Veaceslav asupra mijlocului de transport AUDI Allroad cu numărul de înmatriculare K-BD-555.

S-a dispus restituția civilă prin încuviințarea Direcției înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto, întreprinderea de Stat CRIS „Registru” să introducă rectificările în Registrul de Stat al Transporturilor, prin radierea înscrierii dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport AUDI Allroad cu n/î K-BD-555, pe numele lui Negru Veaceslav, Șutencova Maia și restabilirea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport AUDI Allroad cu n/î K-BD-555 după Berladean Daniel.

S-a încasat din contul lui Șutencova Maia în beneficiul lui Negru Veaceslav a mijloacelor financiare achitate pentru procurarea mijlocului de transport în sumă de 10 000 lei.

S-a încasat din contul lui Berladean Daniel în beneficiul lui Șutencova Maia a mijloacelor financiare achitate pentru procurarea mijlocului de transport în sumă de 10 000 lei.

Efect al anulării actelor juridice principale este nulitatea tuturor actelor juridice subsecvente;

S-a recunoscut după Bârlădeanu Violeta dreptul de proprietate a ½ cotă-parte asupra mijlocului de transport AUDI Allroad cu numărul de înmatriculare K-BD-555.

S-a încasat în mod solidar de la Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia în beneficiul Violetei Bârlădeanu suma de 3725 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat. Pretenția privind încasarea sumei pentru serviciile juridice, a fost respinsă ca fiind neprobată (f.d.171-172).

La 29 iunie 2015, Negru Veaceslav, Șutencova Maia și Berladean Daniel au declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe (f.d.175).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia, fiindu-le acordat termen pînă la ședința stabilită pentru 30 septembrie 2015, ora 10-00 să înlăture neajunsurile, și anume să achite taxa de stat în sumă de 2794 lei și apelul motivat (f.d.180).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, a fost restituit apelul declarat de către Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia, ca fiind depus înafara termenului (f.d.189-193).

La 12 octombrie 2015, Curtea de Apel a expediat în adresa participanților procesului copia încheierii emise (f.d. 196).

La 12 noiembrie 2015, Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia au declarat recursuri împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, solicitînd admiterea recursurilor, casarea încheierii contestate cu remiterea pricinii în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Conform art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin prisma normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia la 12 noiembrie 2015 sunt depuse în termen, deoarece din materialele pricinii nu rezultă cînd recurenții au recepționat actul judecătoresc contestat.

În motivarea cererii de recurs, Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia au invocat că instanța de apel la emiterea încheierii recurate, eronat a aplicat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din 30 septembrie 2015, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea Curții de Apel Chișinău emisă la 30 septembrie 2015 prin care a fost restituit apelul declarat de către Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia ca fiind depus înafara termenului de procedură, întemeiată și legală, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedurale din următoarele considerente.

După cum rezultă din materialele pricinii, hotărîrea primei instanțe a fost emisă la 27 mai 2015 (f.d.171), în absența recurenților.

Totodată Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia au cunoscut cu certitudine că la 27 mai 2015, ora 15-00 v-a avea loc ședința de judecată preconizată, fapt ce se confirmă din recipisa semnată de către ultimii (f.d.165).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prin urmare legislatorul expres a prevăzut că termenul de declarare a apelului, este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, termen care a fost omis de către Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia.

Conform art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Ținînd cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate se conchide că apelantul – Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia au încălcat termenul de 30 zile, consacrat în art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Mai mult de cît atît, recurenții au avut posibilitatea reală de a cunoaștință cu materialele pricinii și să cunoască că termenul de declarare a apelului a expirat la 26 iunie 2015.

Argumentul recurenților că instanța de apel le-ar fi încălcat dreptul de acces la justiție din motiv că nu a admis demersul privind amînarea ședinței de judecată a instanței de apel, este unul declarativ. Or, recurenții încălcînd termenul de procedură nu au solicitat repunerea în termenul dat.

Colegiul relevă, de asemenea, că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. Așa fiind, cu ocazia examinării

cauzei Ponomaryov v. Ucraina (hotărîre din 3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea reiterează că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, după cum este garantat de art. 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Curtea a observat că o situație similară a fost deja examinată în cauza Popov vs. Moldova din 06 decembrie 2005, în care a constatat că, prin neprezentarea motivelor pentru repunerea în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil. În această cauză Curtea a notat că termenul de declarare a recursului a expirat, cu 47 de zile după expirarea termenului prevăzut de lege pentru depunerea lui (Melnic vs. Moldova, nr. 6923/03, 14 noiembrie 2006).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015.

În conformitate cu art., 427 alin. (1) lit. a) și art. 428 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se resping recursurile declarate de către Berladean Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Violetei Bîrlădeanu împotriva lui Berladeanu Daniel, Negru Veaceslav și Șutencova Maia cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumelor.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală